

Aan de bewindslieden van de ministeries EZK, SZW en Financiën.

Mevrouw M. Keijzer en de heer B. Van 't Wout, de heer W. Koolmees, de heer W. Hoekstra en de heer H. Vijlbrief

Groningen, 25 februari 2021

Geachte bewindslieden,

Hiermee vragen wij nogmaals uw aandacht voor de welhaast uitzichtloze positie van de groep zelfstandigen zonder personeel, die het in de afgelopen periode zonder omzet en zonder steun hebben moeten doen. In het kader van de virusbestrijding heeft het kabinet aan deze ondernemers een langdurig werkverbod opgelegd of is het deze ondernemers op andere wijze onmogelijk gemaakt hun beroep uit te oefenen. Hierdoor geen omzet, maar wel doorlopende vaste lasten, waardoor zij hun financiële reserves bijna geheel hebben zien verdwijnen. Tegelijkertijd heeft deze groep zelfstandigen geen aanspraak kunnen maken op de verschillende onderdelen van het steunpakket, dat door het kabinet is voorzien, doordat om praktische en uitvoeringstechnische redenen geen maatwerk kon worden geboden.

Stichting ZZP Nederland heeft naar aanleiding van aanhoudende signalen uit de achterban al eerder meerdere malen aan de bel getrokken. Uit de achterbanraadpleging, die wij deze week hebben gehouden (zie bijlage) komt naar voren, dat de combinatie van een door de overheid opgelegd werkverbod en het ontbreken van enige financiële compensatie voor deze groep zelfstandigen, fatale gevolgen zal hebben, indien er niet wordt ingegrepen.

Uit de achterbanraadpleging blijkt, dat de problematiek van verschillende groepen zelfstandigen, met name in contactberoepen, niet wordt erkend als het gaat om de (generiek) toegepaste steunmaatregelen, waardoor zij gedurende de afgelopen periode buiten de boot zijn gehouden.

Een belangrijk deel van deze groep kwam niet in aanmerking voor inkomensondersteuning levensonderhoud (Tozo) vanwege de partnertoets, die behoort bij de bijstandswetgeving. Het merendeel geeft overigens aan niet afhankelijk te willen zijn van inkomensondersteuning door de overheid, maar liever als onafhankelijk ondernemer zelf een inkomen te verwerven. Ze willen weer aan het werk. Uw aankondiging om de contactberoepen weer open te stellen, komt goed van pas.

Om als zelfstandig ondernemer zonder omzet te kunnen overleven, is compensatie van doorlopende vaste bedrijfslasten (TVL) noodzakelijk, dat geldt niet alleen voor MKB- en grotere bedrijven, maar zeer zeker ook voor de kleintjes, die bovendien vanwege hun rechtsvorm persoonlijk en privé aansprakelijk zijn voor bedrijfsschulden. Door het ontbreken van maatwerk kwam het grootste deel van de respondenten niet in aanmerking voor TVL. Zelfstandige ondernemers zien af van de lening bedrijfskapitaal (Tozo), omdat ze geen schulden willen maken, die ze waarschijnlijk niet kunnen terugbetalen. Die angst voor schulden is meer dan terecht, juist doordat het bij eenmanszaken ook een persoonlijke schuld betreft, die in veel gevallen het hele huishouden kan meeslepen in de financiële ellende.

Veel zelfstandigen hebben in de afgelopen periode noodgedwongen hun spaargeld aangesproken en opgemaakt, zodat hun noodzakelijke bedrijfsbuffer is verdwenen. Er is onderhands geld geleend bij familieleden en de pensioenpot is aangesproken. Wie zijn lijfrente heeft afgekocht, werd geconfronteerd met 20% extra revisierente, zodat er weinig van overbleef. Wie zijn fiscale oudedagsreserve (FOR) heeft opgebruikt, kan rekenen op een fikse vordering van de belastingdienst bij bedrijfsbeëindiging. Dan is de ellende compleet.

Zonder enige buffer hebben deze kleine ondernemers geen toekomst en zijn ze niet in staat weer op te krabbelen, hoe graag ze dat ook zouden willen. Uit de achterbanraadpleging blijkt, dat deze groep zelfstandigen het niet langer kan uitzingen. Er is een financiële injectie nodig om als onderneming effectief te kunnen blijven voortbestaan. De onlangs gepresenteerde TONK biedt daarbij geen enkel soelaas voor deze ondernemers.

De aankondiging dat contactberoepen weer aan het werk kunnen is hoopgevend, maar zal niet kunnen voorkomen, dat veel zelfstandigen door onvoldoende vlees op de botten alsnog het loodje leggen. Daarom roepen wij u op om specifiek voor deze groep ondernemers, die in de afgelopen periode de noodzakelijke financiële steun hebben moeten missen, doordat de TVL te generiek is en geen maatwerk biedt, een zogenoemde veegregeling in te stellen, zodat zij door kunnen met hun onderneming.

Ons voorstel betreft een eenmalige compensatieregeling voor niet genoten TVL, met de volgende kenmerken:

- Ondernemers zonder personeel met werkverbod of die hun beroep niet hebben kunnen uitvoeren, in de drie maanden tot 1 maart 2021;
- Aantoonbaar geen omzet, wel vaste bedrijfslasten;
- Niet in aanmerking gekomen voor TVL in 2020;
- Eenmalige compensatieregeling van € 3.000 netto;
- Eenvoudige en snelle uitvoering door de RVO.

Wij vragen u verder deze groep voorrang te verlenen in de regionale heroriëntatieprogramma's, om hun ondernemersvaardigheden te versterken, zodat zij hun kansen voor de toekomst kunnen vergroten.

Hoogachtend,

Frank Alfrink
Voorzitter Stichting ZZP Nederland